

Duration: 2 ½ hours

Marks: 75

N.B. 1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate marks.

Q1. (a) Discuss the origins and various phases of the Kashmir conflict. Provide an analysis of the media's coverage of some of the recent events of the conflict. (15)

OR

Q1. (b) Give an overview of the media in China. China consistently ranks poorly in global press freedom rankings; discuss the kinds of censorship and control exerted upon the Chinese media by various sources. (15)

Q2. (a) Trace the origins, progress and end of the Sri Lanka LTTE conflict. (08)

Q2. (b) Discuss some of the issues with parachute journalism. (07)

OR

Q2. (c) Discuss the key trends with respect to the media in Russia. (08)

Q2. (d) What are the main challenges confronting the media in Australia? (07)

Q3. (a) Elaborate on the biases present in international news media's coverage of the developing world. (08)

Q3. (b) Explain what is meant by embedded journalism. (07)

OR

Q3. (c) Select any country from Europe and provide an overview of its print, broadcast, and new media. (08)

Q3. (d) Explain how traditional and folk media are used for communication purposes in African countries. (07)

Q4. (a) Explain the 'five laws of Media and Information Literacy' as outlined by UNESCO. (15)

OR

Q4. (b) Discuss the role played by Al Jazeera in presenting an alternative perspective with respect to the reportage of global news events. (15)

Q.5. Write short notes on the following: (**attempt any three**) (15)

a. Difference between misinformation and disinformation

b. Media in Malaysia

c. Kisha Clubs in Japan

d. Radicalization in the cyberspace

e. Reuters.

Duration: 2 ½ hours

Marks: 75

- N.B. 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- Q1. (अ) काश्मीरबाबद असलेल्या संघर्षाची उत्पत्ती आणि त्यातील वेगवेगळ्या मुद्द्यांची चर्चा करा. काश्मीरप्रकरणी अलीकडील काही घटनांचे माध्यमांद्वारे केले गेलेले वार्ताकन याचे विश्लेषण करा. (१५)
किंवा
- Q1. (ब) चीनमधील माध्यमांची परिस्थिती काय आहे याबद्दल माहिती लिहा. जागतिक वृत्तपत्र स्वातंत्र्याच्या क्रमवारीत चीनची सातत्याने घसरण होत आहे; विविध स्रोतांद्वारे चीनी माध्यमांवर लावलेल्या सेन्सॉरशिप आणि नियंत्रणाच्या प्रकारांवर चर्चा करा. (१५)
- Q2. (अ) श्रीलंकामधील LTTE संघर्षाची उत्पत्ती, त्यांचे कार्य आणि शेवट याबद्दल माहिती द्या. (०८)
- Q2. (ब) पॅराशूट पत्रकारितेच्या मुद्द्यांवर चर्चा करा. (०७)
किंवा
- Q2. (क) रशियामधील माध्यमांच्या संदर्भात मुख्य मुद्द्यांची चर्चा करा. (०८)
- Q2. (ड) ऑस्ट्रेलियातील माध्यमांसमोरील प्रमुख आव्हाने कोणती आहेत? (०७)
- Q3. (अ) विकसनशील जगाच्या आंतरराष्ट्रीय वृत्त माध्यमांच्या वार्ताकनात उपस्थित असलेल्या पूर्वाग्रहांवर विस्तृतपणे सांगा. (०८)
- Q3. (ब) एम्बेडेड पत्रकारिता म्हणजे काय ते स्पष्ट करा. (०७)
किंवा
- Q3. (क) युरोपमधून कोणताही एक देश निवडा आणि त्याच्या प्रिंट, ब्रॉडकास्ट आणि न्यू मीडियाचे विश्लेषण करा. (०८)
- Q3. (ड) आफ्रिकन देशांमध्ये संवादासाठी पारंपारिक आणि लोक माध्यमांचा कसा वापर केला जातो ते स्पष्ट करा. (०७)
- Q4. (अ) UNESCO ने सांगितलेल्या 'माध्यम आणि माहिती साक्षरतेचे पाच कायदे' काय आहेत हे स्पष्ट करा. (१५)
किंवा
- Q4. (ब) जागतिक बातम्यांच्या घटनांच्या अहवालाच्या संदर्भात वैकल्पिक दृष्टीकोन सादर करण्यात अल जझीराने बजावलेल्या भूमिकेची चर्चा करा. (१५)
- Q.5. टिपा लिहा: (कोणतेही तीन) (१५)
- अ. चुकीची माहिती आणि अपप्रचार यातील फरक
ब. मलेशियामधील माध्यमे
क. जपानमधील किशा क्लब
ड. सायबर स्पेस मध्ये कडुरता
इ. रॉयटर्स